

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Józef Górny**

Warszawa, dnia 19 marca 2010 r.

**Pan
Adam Giersz
Minister Sportu i Turystyki**

KNO-410-05-01/2009
P/09/073/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 26, poz. 133), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała działalność Ministerstwa Sportu i Turystyki (Ministerstwo) w zakresie przygotowania Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (EURO 2012), w latach 2008 - 2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 stycznia 2010 r., stosownie do treści art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność Ministerstwa, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Przyjmując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności: dofinansowanie budowy lub modernizacji stadionów, aktualizację rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu przedsięwzięć EURO 2012 oraz przygotowywanie i przedstawianie Radzie Ministrów i Sejmowi RP sprawozdań z realizacji przedsięwzięć EURO 2012.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą w szczególności: nieopracowania i nieprzedstawienia Radzie Ministrów do zatwierdzenia uzupełnionego programu wieloletniego przygotowań Polski do EURO 2012, niedokonania analizy aktów prawnych, związanych z przygotowaniem do organizacji EURO 2012, nieegzekwowania od Spółki celowej Skarbu Państwa PL.2012 (Spółka PL.2012) realizacji części powierzonych zadań, zgodnie z przyjętymi umowami, programami i harmonogramami oraz braku planu wykorzystania Stadionu Narodowego w Warszawie po zakończeniu Mistrzostw.

Należy podkreślić, że ww. nieprawidłowości NIK stwierdziła również po kontroli działalności Ministerstwa w przedmiotowym zakresie, przeprowadzonej w 2008 r., po której sformułowane zostały stosowne wnioski pokontrolne. Minister Sportu i Turystyki złożył zapewnienie realizacji ww. wniosków pokontrolnych, zarówno w piśmie przekazanym Prezesowi NIK w dniu 1 kwietnia 2009 r. (nr BG-I-73-55604/09/MJ), jak i w trakcie posiedzenia Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Sejmu RP w dniu 26 sierpnia 2009 r.

1. Ministerstwo nie opracowało i nie przedstawiło Radzie Ministrów do zatwierdzenia uzupełnienia do programu wieloletniego przygotowań do organizacji EURO 2012, zgodnie z zakresem zawartym w art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219, ze zm.), obejmującego cel programu i zadania we wszystkich obszarach przygotowań, które mają być sfinansowane z budżetu państwa oraz okres realizacji i łączne nakłady, w tym z budżetu państwa. Rada Ministrów uchwałą z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. *Przygotowanie i wykonanie przedsięwzięć EURO 2012* nr 143/2008 (zmienioną uchwałą z dnia 27 października 2007 r., nr 191/2009) objęła tylko inwestycje stadionowe, pomijając pozostałe obszary przygotowań.

Ministerstwo, zgodnie z *Umową o powierzeniu spółce celowej koordynacji i kontroli przedsięwzięć Euro 2012 i innych przygotowań do finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012* z dnia 16 września 2009 r., powierzyło opracowanie wieloletniego programu przygotowań Spółce PL.2012. Przedłożone przez Spółkę w dniu 3 grudnia 2009 r. (z ponad miesięcznym opóźnieniem) opracowanie pn. *Wieloletni Program Przygotowań do UEFA EURO 2012 - lista projektów* nie spełniało postawionych wymogów, ponieważ nie zawierała: łącznych nakładów w odniesieniu do 61 zadań (14,6% wszystkich zadań zamieszczonych w opracowaniu), nakładów z budżetu państwa - 263 zadania (62,8%), terminów rozpoczęcia realizacji - 81 zadań (19,3%) lub terminów zakończenia realizacji - 74 zadania (17,7%).

Ministerstwo, do czasu zakończenia kontroli, nie wyegzekwowało od Spółki PL.2012 wykonania ww. zadania.

2. Ministerstwo nie dokonało analizy aktów prawnych związanych z przygotowaniem do organizacji EURO 2012, pod kątem potrzeby zmian lub uzupełnień w związku z Mistrzostwami.

Ministerstwo, zgodnie z ww. *Umową o powierzeniu spółce celowej koordynacji i kontroli przedsięwzięć Euro 2012*, zobowiązało do sporządzenia ww. analizy i katalogu problemów prawnych Spółkę PL.2012. Zgodnie z ww. *Umową*, do obowiązków Spółki PL.2012 należało m.in. dokonanie analizy i oceny przepisów prawa, z określeniem obszarów

zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowe przygotowanie i organizację EURO 2012, ze wskazaniem podstaw i konieczności dokonania niezbędnych zmian oraz terminów ich realizacji i przedłożenie Ministerstwu nie później niż do 30 listopada 2009 r. oraz coroczna aktualizacja katalogu.

W dniu 10 grudnia 2009 r. Spółka PL.2012 przesłała do Ministerstwa dokument zatytułowany *Analiza i ocena przepisów prawa*, jednak nie odniosła się w nim do wszystkich gwarancji i zobowiązań przekazanych do UEFA. W szczególności nie uwzględniła spraw dotyczących: zwolnienia z należności celnych i podatkowych osób uczestniczących w przygotowaniu i przeprowadzeniu Mistrzostw (gwarancja nr 3), wyłączenia restrykcji w zakresie wwozu/wywozu walut oraz importu/eksportu środków pieniężnych (gwarancja nr 5), organizacji dystrybucji biletów zgodnie z wymogami UEFA (gwarancja nr 14) oraz wykluczenia ograniczeń w zakresie lotów nocnych w trakcie EURO 2012 (gwarancja nr 18).

3. Ministerstwo nie egzekwowało od Spółki PL.2012 realizacji części powierzonych zadań, zgodnie z zawartymi umowami oraz programami i harmonogramami.

Ministerstwo nie wyegzekwowało od Spółki PL.2012 zmiany zakresu obowiązków, wynikających z podziału kompetencji między ww. Spółką a Spółką EURO 2012 POLSKA (reprezentującej UEFA) oraz ustalenia zasad współpracy obu Spółek. Spowodowało to dublowanie kompetencji ww. spółek w takich obszarach, jak: przygotowanie centrów pobytowych dla drużyn piłkarskich i osób towarzyszących, zakwaterowanie gości UEFA, wolontariat oraz ochrona i bezpieczeństwo miejsc oficjalnych wydarzeń.

Minister Sportu i Turystyki nie podjął skutecznych działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w finansowaniu zadań przez Spółkę PL.2012, zgłoszonych w 2009 r. przez jednostki organizacyjne Ministerstwa (Biuro ds. EURO 2012 oraz Departament Ekonomiczno-Finansowy). Nieprawidłowości te dotyczyły kosztów poniesionych przez Spółkę niezgodnie z celami określonymi w *Umowie o powierzeniu spółce celowej koordynacji i kontroli przedsięwzięć Euro 2012*, tj. kosztów: zlecenia obsługi prawnej działalności Spółki (206,2 tys. zł), zakupu serwera (79.300 zł), zlecenia przeprowadzenia rekrutacji zatrudnianych pracowników, mimo zatrudnienia specjalisty ds. kadr i wynagrodzeń (67.400 zł), usług z obszaru HR (19.520 zł), autopromocji Spółki (61.000 zł), tzw. badań regionalnych (43.920 zł) oraz kosztów związanych z warsztatami hotelowymi z zakresu sprzedaży, marketingu i obsługi gości UEFA organizowanych dla średniego szczebla menadżerskiego (36.750 zł).

W Umowie o powierzeniu spółce celowej koordynacji i kontroli przedsięwzięć Euro 2012 z dnia 16 września 2009 r. zobowiązano Spółkę do kontroli stanu przygotowań do organizacji EURO 2012 dopiero od 2010 r.

Należy podkreślić, że w *Informacji o wynikach kontroli przygotowania Polski do organizacji Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012* z kwietnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na potrzebę wzmocnienia nadzoru ze strony Ministra Sportu i Turystyki nad przygotowaniem do Mistrzostw.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podjęte w ww. zakresie w trakcie kontroli NIK przez Ministra Sportu i Turystyki, polegające m.in. na: zleceniu niezależnemu ekspertowi dokonania analizy przygotowanego przez Spółkę PL.2012 projektu budżetu na 2010 r. (z której wynikało, że projekt nie daje pełnego i jasnego obrazu na temat planów Spółki, jest mało czytelny i nie daje Ministerstwu możliwości oceny efektywności jej działania) oraz zobowiązaniu Rady Nadzorczej i zarządu Spółki PL.2012 do zwiększenia kontroli nad podejmowanymi działaniami.

4. Ministerstwo dopiero w IV kwartale 2009 r. powołało Zespół Projektowy do przygotowania procedury wyboru operatora Stadionu Narodowego w Warszawie.

Należy podkreślić, że w informacji o wynikach kontroli przygotowań do organizacji EURO 2012 z kwietnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na brak planu wykorzystania Stadionu Narodowego w Warszawie po zakończeniu Mistrzostw.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1) przygotowanie przy współpracy właściwych ministrów i prezydentów miast-gospodarzy EURO 2012 uzupełnienia do programu wieloletniego przygotowania Polski do Mistrzostw i przedstawienie go Radzie Ministrów do zatwierdzenia oraz nadzorowanie jego realizacji,
- 2) sformułowanie pełnego katalogu problemów prawnych, które należy rozwiązać w ramach prac legislacyjnych, w celu stworzenia odpowiednich warunków prawnych dla realizacji zadań związanych z przygotowaniem do organizacji EURO 2012,
- 3) egzekwowanie realizacji zadań powierzonych Spółce PL.2012, zgodnie z zawartą umową o powierzeniu zadań oraz przyjętymi programami i harmonogramami,
- 4) podjęcie działań w celu dokonania podziału kompetencji i ustalenia zasad współpracy między Spółką PL. 2012 i reprezentującą UEFA EURO Polska 2012 Sp. z o.o.,
- 5) przyspieszenie prac, związanych z przyjęciem planu wykorzystania Stadionu Narodowego w Warszawie po zakończeniu Mistrzostw.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Ministra o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.